

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТА ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ**

Изборно веће Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, на II редовној седници одржаној 13.02.2026. године, на основу чл. 75. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закон, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 - др. закон, 76/2023 и 19/2025), члана 52., 109. и 117. Статута Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију и члана 10. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, као и на основу предлога Катедре педагошких, социолошких и психолошких предмета, донело је одлуку о образовању Комисије за припрему реферата за избор наставника у звање редовног професора за ужу научну област Општа педагогија са методологијом и историја педагогије, у следећем саставу:

1. др Радован Антонијевић, редовни професор Универзитета у Београду – Филозофског факултета, председник Комисије;
2. др Вера Спасеновић, редовни професор Универзитета у Београду – Филозофског факултета, члан;
3. др Оливера Кнежевић-Флорић, редовни професор Универзитета у Новом Саду – Филозофског факултета, члан.

На основу прегледа конкурсног материјала и анализе приложене документације, Комисија подноси Изборном већу Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију следећи

РЕФЕРАТ

ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

На расписани конкурс, објављен у публикацији *Послови* Националне службе за запошљавање, број 1183 од 04.02.2026. године, за наставника у звању редовног професора за ужу научну област Општа педагогија са методологијом и историја педагогије пријавила се једна кандидаткиња, др Марија Јелић, ванредни професор Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

ПОДАЦИ О ПРИЈАВЉЕНОЈ КАНДИДАТКИЊИ ДР МАРИЈИ ЈЕЛИЋ

ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Марија (Мирослав) Јелић рођена је 11. марта 1971. године у Кикинди, где је завршила основну и средњу школу. Дипломирала је на Дефектолошком факултету (сада Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију) Универзитета у Београду, а докторирала на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду. Од 1998. године живи и ради у Београду. Тренутно је запослена на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију као наставник у звању ванредног професора, за ужу научну област Општа педагогија са методологијом и историја педагогије.

СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА

Др Марија Јелић дипломирала је 1997. године на Универзитету у Београду – Дефектолошком факултету, смер за превенцију и ресоцијализацију лица са поремећајима у друштвеном понашању, са просечном оценом 8,56 и оценом 10 за дипломски рад, и тиме стекла назив дипломирани специјални педагог. Магистарску тезу, под називом *Међусобни сукоби ученика средњих школа и њихово разрешавање*, одбранила је 2007. године на истом факултету, чиме је стекла академски назив магистра дефектолошких наука, у научном подручју Превенција и ресоцијализација лица са поремећајима у друштвеном понашању. Докторску дисертацију, под називом *Педагошке импликације развијања социјалне компетентности деце и младих без родитељског старања*, одбранила је 2015. године на Одсеку за педагогију Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, чиме је стекла академско звање доктор педагошких наука.

У периоду од 1998. до 2000. године др Марија Јелић била је запослена на Дефектолошком факултету (сада Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију) као млади таленат – истраживач приправник. Током овог периода сарађивала је са предметним наставником на предмету *Социјална патологија* и учествовала у истраживањима на научно-истраживачким пројектима Факултета.

У периоду од 2000. до 2009. године била је ангажована на неколико истраживачких и акционих пројеката од стране организација које се баве активностима хуманитарног карактера: *Дечије играонице* (у организацији Save the Children Fund; 2000 год.), *Превенција тортуре – подршка рехабилитацији жртава тортуре* (Хелсиншки одбор за људска права у Србији; 2001-2006), *Социјалне установе у Србији – подршка реформски оријентисаној стратегији* (Хелсиншки одбор за људска права у Србији; 2008-2009).

Од 2010. године је поново запослена на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду, где је изабрана у звање асистента за ужу научну област Општа педагогија са методологијом и историја педагогије. Била је ангажована на реализацији предмета *Педагогија*, *Увод у педагогију* и *Породична педагогија*. У исто звање поновно је бирана 2013. године.

У звање доцента за ужу научну област Општа педагогија са методологијом и историја педагогије изабрана је 2016. године на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију. Поверени су јој предмети основних (*Увод у педагогију* и *Породична педагогија*) и докторских академских студија (*Социјални модел ометености*).

У јулу 2021. године изабрана је у звање ванредног професора на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, за ужу научну област Општа

педагогија са методологијом и историја педагогије. Током овог изборног периода реализовала је предавања и вежбе на више педагошких предмета. На основним академским студијама поверена су јој два обавезна (*Основи педагогије; Општа педагогија са дидактиком*) и три изборна предмета (*Породична педагогија; Сарадња васпитно-образовне установе и породице; Морални развој и морално васпитање*), а на докторским студијама један обавезан предмет (*Академско писање*).

НАСТАВНИ РАД

Др Марија Јелић има дугогодишње искуство у наставном раду са студентима, најпре као асистент, затим као доцент, а од 2021. године као ванредни професор. Ангажована је у реализацији предавања и вежби на предметима основних и докторских академских студија, а њен рад континуирано је оцењиван високим просечним оценама и позитивним коментарима у студентским евалуацијама.

Током протеклог изборног периода, рад др Марије Јелић оцењен је одличним просечним оценама студената на основним академским студијама за обавезне предмете *Основи педагогије* (M = 4,85) и *Општа педагогија са дидактиком* (M = 4,82), као и за изборне предмете *Породична педагогија* (M = 4,73), *Сарадња васпитно-образовне установе и породице* (M = 4,75) и *Морални развој и морално васпитање* (M = 4,71). На докторским студијама, на обавезном предмету *Академско писање* (M = 4,53), њен рад је такође позитивно оцењен у студентским евалуацијама.

Оцена наставног рада

Др Марија Јелић је у протеклом изборном периоду континуирано, квалитетно и савесно извршавала своје наставне обавезе у реализацији предавања, вежби и предиспитних активности на основним и докторским академским студијама. Према мишљењу Комисије, наставни и педагошки рад др Марије Јелић у ужој научној области за коју је бирана одликује се високим степеном стручности, одговорности и етичности, што потврђују и одличне просечне оцене у студентским евалуацијама. Током вишегодишњег рада са студентима, кандидаткиња је унапређивала наставни процес увођењем иновација у наставне садржаје и применом савремених метода рада, подстичући развој научног и критичког мишљења студената. На основу наведеног, Комисија оцењује да њен рад значајно доприноси квалитету наставног процеса и развоју академске заједнице.

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ И СТРУЧНИ РАД

а) Радови објављени пре избора у звање ванредног професора

Монографска студија, поглавље у књизи M12, или рад у тематском зборнику међународног значаја M14

1. Jelić, M. & Čolić, G. (2016). Students' characteristics and their social competence. In S. Nikolić, R. Nikić & V. Ilanković (Eds.), *Early Intervention in Special Education and Rehabilitation* (pp. 615–636). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation. ISBN 978-86-6203-086-3
<https://rfasper.fasper.bg.ac.rs/handle/123456789/2441>

2. Stojković, I, & **Jelić, M.** (2020). Theory of Lev Vygotsky as a framework for inclusive education research. In G. Nedović & F. Eminović (Eds.), *Approaches and Models in Special Education and Rehabilitation* (pp. 61–72). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation. ISBN 978-86-6203-139-6
<https://rfasper.fasper.bg.ac.rs/handle/123456789/3253>

Рад у међународном часопису категорије M22

1. **Jelić, M.**, & Stojković, I. (2020). Uticaj roditeljstva na socijalnu kompetentnost adolescenata sa intelektualnom ometenošću i adolescenata tipičnog razvoja. *Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja*, 52(2), 331–378. <https://doi.org/10.2298/ZIPI2002331J>

Рад у водећем националном часопису категорије M24

1. **Jelić, M.** (2011). Uspeh u školi i rešavanje međusobnih konflikata učenika. *Nastava i vaspitanje*, 60(1), 100–116.
2. **Jelić, M.**, & Stojković, I. (2016). Porodica i intelektualne sposobnosti adolescenata kao faktori prosocijalnog ponašanja adolescenata. *Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja*, 48(1), 48–69. <https://doi.org/10.2298/ZIPI1601048J>
3. **Jelić, M.**, & Stojković, I. (2016). Teškoće u socijalnom funkcionisanju adolescenata različitog porodičnog i intelektualnog statusa. *Nastava i vaspitanje*, 65(2), 309–328. <https://doi.org/10.5937/nasvas1602309J>

Саопштење са међународног скупа штампано у целини M33

1. **Jelić, M.** (2011). Uloga porodice u razvijanju prosocijalnog ponašanja dece sa intelektualnom ometenošću. U N. Glumbić i V. Vučinić (ur.), *Zbornik radova V međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas* (str. 274–281). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. <https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2011/Zbornik-radova-2011.pdf>
2. **Jelić, M.** (2012). Od tradicionalnog ka inkluzivnom modelu obrazovanja dece sa teškoćama u razvoju. U I. Čutura (ur.), *Zbornik radova međunarodnog naučnog skupa Škola kao činilac razvoja nacionalnog i kulturnog identiteta i proevropskih vrednosti: obrazovanje i vaspitanje – tradicija i savremenost* (str. 255–269). Univerzitet u Kragujevcu – Fakultet pedagoških nauka u Jagodini. https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2019/10/Zbornik_Skola_kao_cinilac_razvoja_II_tom_2012.pdf
3. **Jelić, M.** i Grandić, R. (2013). Porodični riziko faktori i socijalna kompetentnost dece. U V. Žunić-Pavlović (ur.), *Zbornik radova VII međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas* (str. 67–76). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. <https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2013/Zbornik-radova-2013.pdf>
4. **Jelić, M.** i Stojković, I. (2014). Socijalne veštine adolescenata sa lakom intelektualnom ometenošću. U J. Kovačević i D. Mećešić-Petrović (ur.), *Zbornik radova VIII međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas* (str. 313–320). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. <https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2014/Zbornik-radova-2014.pdf>
5. Jovanović, B. i **Jelić, M.** (2014). Pedagoška podrška učenicima u koncepciji humanističke pedagogije. U R. Nikolić (ur.), *Zbornik radova međunarodnog naučnog skupa Nastava i učenje*

– savremeni pristupi i perspektive (str. 73–88). Univerzitet u Kragujevcu – Učiteljski fakultet u Užicu. <https://pfu.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2022/03/Nastava-ucenje-Savremeni-pristupi-i-perspektive-2014.pdf>

6. Jelić, M. & Stojković, I. (2017). Promoting social competence of children without parental care. In M. Filipović & B. Brojčin (Eds.), *Earlyaid Conference 2017: Early childhood intervention for meeting sustainable development goals of the new millennium* (pp. 289–296). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation. <https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2017/Zbornik-radova-2017.pdf>
7. Stojković, I. i Jelić, M. (2019). Psihosocijalna podrška adekvatnom razvoju afektivne vezanosti kod dece koja odrastaju u institucijama. U V. Žunić-Pavlović, A. Grbović i V. Radovanović (ur.), *Zbornik radova X međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas*, Beograd (str.57–64). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2019/20191028_1-Proceedings-2019-CD.pdf

Саопштење са међународног скупа штампано у изводу М34

1. Jovanović, B. i Jelić, M. (2012, 29. jun). Mogućnosti primene kvalitativnih istraživačkih metoda u proučavanju razvoja darovitih učenika. U G. Gojkov i B. Vujasin (ur.), *Zbornik rezimea 18. međunarodnog skupa Metodološki problemi istraživanja darovitosti* (str. 33). Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“. ISBN 978-86-7372-153-8
2. Grandić, R. i Jelić, M. (2013, 27–29. septembar). Institucionalna zaštita dece bez roditeljskog staranja. U M. Vuković (ur.), *Zbornik rezimea VII međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas* (str. 99–100). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. ISBN 978-86-6203-032-0 <https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2013/Zbornik-rezimea-2013.pdf>

Монографија националног значаја М42

1. Jelić, M. (2020). *Razvijanje socijalne kompetentnosti učenika u školi*. Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. ISBN 978-86-6203-144-0

Рад у водећем националном часопису категорије М51

1. Jelić, M. (1997). Kriza mladih u krizi društva (teorijski pristup). *Socijalna misao*, 16(4), 151–183. ISSN 0354-401X
2. Jelić, M. (1998). Kriza mladih u krizi društva (empirijsko istraživanje). *Socijalna misao*, 17(1), 115–142. ISSN 0354-401X
3. Jelić, M. (2011). Škola kao kontekst javljanja sukoba. *Pedagogija*, 66(1), 18–28. ISSN 0031-3807
4. Jelić, M., Stojković, I. i Markov, Z. (2018). Saradnja predškolske ustanove i roditelja iz ugla vaspitača. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*, 17(2), 165–187. <https://doi.org/10.5937/specedreh17-16592>

Рад у националном часопису категорије М52

1. Jelić, M. (2007). Stilovi rešavanja međusobnih sukoba učenika: validnost i pouzdanost skale. *Socijalna misao*, 55(3), 155–168. ISSN 0354-401X

2. **Jelić, M.** i Jovanović, B. (2011). Siromaštvo kao faktor školskog neuspeha učenika. *Socijalna misao*, 72(4), 79–95. ISSN 0354 401X
3. **Jelić, M.** (2013). Specifičnosti pedagoškog rada sa učenicima s poremećajima ponašanja. *Pedagoška stvarnost*, 59(1), 109–124. ISSN 0553-4569
4. **Jelić, M.** i Grandić, R. (2015). Društvena reakcija u zaštiti prava dece bez roditeljskog staranja. *Pedagoška stvarnost*, 61(1), 18–32. ISSN 0553-4569

Рад у националном часопису категорије М53

1. **Jelić, M.** (2016). Vršnjački odnosi učenika: razlike s obzirom na intelektualne sposobnosti i uzrast. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini*, 46(1), 297–318. <https://doi.org/10.5937/ZRFFP46-10041>
2. Markov, Z., Stepanov, M., i **Jelić, M.** (2016). Saradnja roditelja dece sa smetnjama u razvoju i vrtića iz perspektive vaspitača. *Zbornik Visoke škole strukovnih studija za obrazovanje vaspitača*, 11(1), 127–140. ISSN 2217-5725

Пленарно или уводно предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини М61

1. Markov, Z. i **Jelić, M.** (2017). Mišljenja i iskustva vaspitača o primeni inkluzivnog vaspitno-obrazovnog rada u praksi. U S. Radosavljević (ur.), *Zbornik radova sa nacionalnog naučnog skupa: Istraživački pristup vaspitnoj praksi* (str. 5–14). Savez udruženja vaspitača Srbije. ISBN 978-86-87965-55-3. <https://www.skupovi.zuov-katalog.rs/index.php?action=page/catalog/view&id=1>

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини М63

1. Stojković, I., Markov, Z. i **Jelić, M.** (2017). Korelati opažanja saradnje između roditelja i vaspitača u predškolskim ustanovama. U M. Stančić, A. Tadić i T. Nikolić Maksić (ur.), *Zbornik radova sa nacionalnog naučnog skupa Susreti pedagoga: VasPITANje danas*, (str.127–132). Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu i Pedagoško društvo Srbije. ISBN 978-86-80712-09-3. http://147.91.75.9/manage/shares/Quality_of_education/VasPitanje_Zbornik_2017.pdf
2. **Jelić, M.** (2018). Različiti nivoi i metode procene socijalne kompetentnosti kod dece. U G. Odović (Ur.), *Zbornik radova sa nacionalnog naučnog skupa: Metode procene u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji* (str. 31–40). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. ISBN 978-86-6203-120-4. https://www.icf.fasper.bg.ac.rs/zbornici/20181224_1-Zbornik-radova-nacionalni-skup2018.pdf

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу М64

1. **Jelić, M.** i Čolić, G. (2014, 17. oktobar). Ponašanje učenika različitog porodičnog i intelektualnog statusa u školskom kontekstu. U E. Lazarević, D. Stanković i J. Radišić (ur.), *Zbornik rezimea XVII naučne konferencije Izazovi savremenog obrazovanja – Nove uloge nastavnika, učenika i roditelja* (str. 104–105). Institut za pedagoška istraživanja i Učiteljski fakultet. ISBN 978-86-7447-121-0.
2. Čolić, G. i **Jelić, M.** (2014, 28–30. novembar). Nivo obrazovanja roditelja i semantička sposobnost dece sa specifičnim jezičkim poremećajem. U S. Protić (ur.), *Zbornik rezimea III*

stručno-naučnog skupa sa međunarodnim učešćem Aktuelnosti u edukaciji i rehabilitaciji osoba sa smetnjama u razvoju (str. 32). Resurni centar za specijalnu edukaciju. ISBN 978-86-89713-01-5

3. Markov, Z. i **Jelić, M.** (2018, 2-3. novembar). Priprema dece sa teškoćama u razvoju za polazak u školu. *Zbornik rezimea I stručno-naučnog skup sa međunarodnim učešćem Specifičnosti obrazovanja, vaspitanja i socijalne zaštite osoba sa smetnjama u razvoju* (str. 30–31). Škola za osnovno obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju „6. Oktobar“. ISBN 978-86-900649-0-8
4. Mesaroš Živkov, A., Markov, Z. i **Jelić, M.** (2018, 2-3. novembar). Tradicionalne dečije igre u funkciji učenja dece u predškolskim inkluzivnim vaspitno-obrazovnim grupama. *Zbornik rezimea I stručno-naučnog skup sa međunarodnim učešćem Specifičnosti obrazovanja, vaspitanja i socijalne zaštite osoba sa smetnjama u razvoju* (str. 34–35). Škola za osnovno obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju „6. Oktobar“. ISBN 978-86-900649-0-8
5. **Jelić, M.** i Markov, Z. (2018, 2-3. novembar). Stavovi roditelja dece sa smetnjama u razvoju obuhvaćene pripremnim programom za polazak u školu prema saradnji sa vaspitačima. *Zbornik rezimea I stručno-naučnog skup sa međunarodnim učešćem Specifičnosti obrazovanja, vaspitanja i socijalne zaštite osoba sa smetnjama u razvoju*“, (str. 42–43). Škola za osnovno obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju „6. Oktobar“. ISBN 978-86-900649-0-8

Одбрањен магистарски рад

Jelić, M. (2007). *Međusobni sukobi učenika srednjih škola i njihovo razrešavanje* [Neobjavljen magistarski rad]. Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.

Одбрањена докторска дисертација М70

Jelić, M. (2015). *Pedagoške implikacije razvijanja socijalne kompetentnosti dece i mladih bez roditeljskog staranja* [Doktorska disertacija, Univerzitet u Novom Sadu]. NaRDuS. <https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/8142>

Публикације општег карактера

1. **Jelić, M.**, Kiurski, M., Novaković, N. i Obradović, M. (2003). *Kako do evropskih standarda, zatvori u Srbiji 2002–2003*. Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, Helsinške sveske br. 17. ISBN - 86-7208-083-1 <https://www.helsinki.org.rs/serbian/doc/sveske17.pdf>
Jelić, M., Kiurski, M., Novaković, N. i Obradović, M (2004). *How to Attain European Standards-The Situation in Serbian Prisons 2002-2003*. Helsinki Committee for Human Rights in Serbia, Helsinki files No. 17. ISBN 86-7208-084-X <https://www.helsinki.org.rs/doc/Files17.pdf>
2. **Jelić, M.**, Lukić-Samardžija, G., Palibrk, Lj. i Kuzminović, I. (2011). *Zatvori u Srbiji 2010 – praćenje reforme zatvorskog sistema u Srbiji*. Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, Helsinške sveske br. 30. ISBN 978-86-7208-173-2 <https://www.helsinki.org.rs/serbian/doc/zatvori%20mart%202011.pdf>

Приказ књига у часопису M51

1. **Jelić, M.** (1998). *Biti ili ne biti – studija samoubilaštva mladih* [Приказ књиге *Biti ili ne biti – studija samoubilaštva mladih*, J. Srna]. *Socijalna misao*, 17(1), 159–163. ISSN 0354 401X
2. **Jelić, M.** (1998). *Udarac po duši* [Приказ књиге *Udarac po duši*, N. Banjanin Đuričić]. *Socijalna misao*, 19(3), 177–180. ISSN 0354 401X

б) Радови објављени после избора у звање ванредног професора

Рад у водећем међународном часопису категорије M21a+

1. **Jelić, M.**, Stojković, I., & Veselinović, M. (2026). Digital Skills Self-Assessment Tool for Youth Based on the DigComp Framework. *Education and Information Technologies*. (рад прихваћен за објављивање, потврда број: EAIT-D-25-04949R2; очекује се додела doi броја и онлајн објављивање до момента избора).

Рад у водећем међународном часопису категорије M21

1. **Jelić, M.**, Stojković, I., Buha, N., Јарундџа Милисављевић, М., & Антонијевић, Р. (2025). Enhancing family involvement assessment in inclusive preschool education: insights from a Serbian validation study of the family involvement questionnaire. *International Journal of Inclusive Education*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/13603116.2025.2495038>
2. Stojković, I., **Jelić, M.**, Mentus, T., Filipović, B., & Veselinović, M. (2026). The five-dimensional dual cycle model of identity formation: domain-specific processes and domain-general statuses – evidence from Serbian youth. *International Journal of Adolescence and Youth*, 31(1), 2607243. <https://doi.org/10.1080/02673843.2025.2607243>
3. Stojković, I., Mentus, T., **Jelić, M.**, Filipović, B., & Veselinović, M. (2026). Beyond social media users and game players: Patterns of digital media use and their association with personality traits. *Frontiers in Psychology*, 17, 1643702. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2026.1643702>

Рад у међународном часопису категорије M22

1. Stojković, I. i **Jelić, M.** (2021). Stavovi učenika prema nastavi na daljinu tokom pandemije COVID-19. *Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja*, 53(2), 239-259. <https://doi.org/10.2298/ZIPI2102239S>
2. **Jelić, M.** i Buha, N. (2024). Perspektive roditelja i vaspitača o uzajamnom poverenju u inkluzivnom vrtiću. *Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja*, 56(2), 303-320. <https://doi.org/10.2298/ZIPI2402303J>
3. Buha, N., & **Jelić, M.** (2025). Validation of the Social Skills Rating System: The Serbian Preschool Teacher Version. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 13(2), 349–363. <https://doi.org/10.23947/2334-8496-2025-13-2-349-363>

Рад у међународном часопису категорије M23

1. **Jelić, M.**, Stojković, I i Антонијевић, Р. (2022). Moralni razvoj i moralno vaspitanje učenika u školi. *Inovacije u nastavi*, 35(1), 17-32. <https://doi.org/10.5937/inovacije2201017J>

2. **Jelić, M.**, Stojković, I., & Antonijević, R. (2025). Construction of the Modified Parenting Practices Questionnaire with the Disengaged Parenting Style Scale. *Inovacije u nastavi*, 38(3), 75-93. <https://doi.org/10.5937/inovacije2503075J> (на основу категоризације научних часописа из 2024. године).

Рад у водећем националном часопису категорије М24

1. Buha, N., & **Jelić, M.** (2025). Razvojni status dece i poverenje roditelja u vaspitače u inkluzivnom vrtiću. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*, 24(2), 165-180. <https://doi.org/10.5937/specedreh24-54674>

Саопштење са међународног скупа штампано у целини М33

1. **Jelić, M.** i Stojković, I. (2021). Saradnja porodice i škole kao faktor podsticanja prosocijalnog i prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja učenika. U: I. Stojković, B. Dučić i K. Stanimirov (ur.) *Zbornik radova XI međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas*, (str. 207-214). Univerzitet u Beogradu Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2021/Proceedings_2021.pdf
2. **Jelić, M.**, Japundža - Milisavljević, M. i Buha, N. (2023). Vršnjački odnosi adolescenata u domovima za decu bez roditeljskog staranja. U S. Zuković (ur.) *Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije: Pedagogija – juče, danas, sutra*, (str. 197-210), Odsek za pedagogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu. <https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-817-5.pdf>

Саопштење са међународног скупа штампано у изводу М34

1. Stojković, I., Eminović, F., i **Jelić, M.** (2023, 27-28. oktobar). Korišćenje internetskih društvenih mreža među mladima sa motoričkim smetnjama. U Lj. Isaković, S. Čopić, M. Jelić, i B. Drljan (ur.), *Zbornik rezimea 12. međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas* (str. 48–49). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/2_Book%20of%20abstracts-2023.pdf
2. **Jelić, M.**, i Buha, N. (2024, 1. jun). Poverenje kao pokazatelj kvaliteta odnosa između roditelja i vaspitača u inkluzivnom vrtiću. U J. Stanivuković i M. Antić (ur.), *Zbornik rezimea sa međunarodne naučne konferencije: Umetnost vaspitanja i obrazovanja u svetu koji se menja* (str. 30–31). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za obrazovanje učitelja i vaspitača. <http://naucniskup.uf.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2024/06/Knjiga-rezimea-2024.pdf>
3. Veselinović, M., **Jelić, M.**, & Stojković, I. (2025, September 9–12). Development and validation of a digital skills assessment tool for Serbian youth: An exploratory study [Poster presentation]. *European Conference on Educational Research (ECER 2025)*, Belgrade, Serbia. <https://eera-ecer.de/ecer-programmes>
4. Filipović, B., Stojković, I., **Jelić, M.**, Mentus, T., & Veselinović, M. (2025, October 15–18). Images of becoming: Instagram as a visual record of transitions into adulthood [Conference presentation]. *ESA RN30 Mid-term Conference: Youth and Young Adults in a Radically Changing World: Stagnation, Continuation and New Beginnings*, Varaždin, Croatia.
5. Mentus Kandić, T., Stojković, I., Filipović, B., Veselinović, M., i **Jelić, M.** (2025, 8–10. maj). Koje crte ličnosti najbolje predviđaju lažno predstavljanje na društvenim mrežama. U A. Palanović, E. Uzelac & A. Vranić (Eds.), *Knjiga sažetaka Međunarodnog psihologijskog*

znanstvenog skupa 27. Bujasovi dani psihologije (pp. 103–104), Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. <https://doi.org/10.17234/BUPS27>

Уређивање зборника саопштења међународног научног скупа М36

1. Isaković, Lj., Čopić, S., **Jelić, M.**, & Drljan, B. (Eds.) (2023). *Book of abstracts of the 12th International scientific conference Special education and rehabilitation today* (October 27–28). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation. ISBN 978-86-6203-168-6 https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/2_Book%20of%20abstracts-2023.pdf
2. Isaković, Lj., Čopić, S., **Jelić, M.**, & Drljan, B. (Eds.) (2023). *Proceedings of the 12th International scientific conference Special education and rehabilitation today* (October 27–28). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation. ISBN 978-86-6203-174-7 https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/Proceedings_2023.pdf

Монографија националног значаја М42

1. **Jelić, M.** (2026). *Ka partnerskoj saradnji porodice i vaspitno-obrazovne ustanove – teorija i praksa*. Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. ISBN 978-86-6203-202-7

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини М63

1. Japundža-Milisavljević, M., Buha, N., **Jelić, M.**, Stojković, I. i Milanović-Dobrota, B. (2023). Problematični oblici ponašanja kod dece sa teškoćama u mentalnom razvoju predškolskog uzrasta. U A. Đurić-Zdravković, S. Antić i J. Maksić (ur.) *Zbornik radova sa nacionalnog naučnog skupa Intervencije u ranom detinjstvu i predškolstvu*, (str. 97- 104). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/nacionalni-skup-doc/20231222_1-el_ZBORNIK%20RADOVA_NAC_SKUP_2023.pdf
2. Buha, N. i **Jelić, M.** (2024). Kompetencije vaspitača i poverenje majki u inkluzivnom okruženju U K. Stanimirov, A. Pavlović i L. Mijatović (ur.) *Zbornik radova sa nacionalnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija i inkluzivno društvo*, (str.235-242). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/nacionalni-skup-doc/20241226_1-ZBORNIK%20RADOVA_NACION.SKUP_2024.pdf
3. Veselinović, M. i **Jelić, M.** (2025). Asistivne tehnologije i digitalne veštine učenika sa oštećenjem vida: uloga uzrasta i pola. U M. Šešum i N. Ječmenica (ur.), *Zbornik radova sa nacionalnog naučnog skupa Savremene metode procene i tretman u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji i primena asistivne tehnologije*, (str. 95–107). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. https://www.icf.fasper.bg.ac.rs/zbornici/20251229-el_ZBORNIK%20RADOVA_NACION.SKUP_2025.pdf

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу М64

1. Filipović, B., Stojković, I., **Jelić, M.**, Veselinović, M., i Mentus, T. (2025, 22–23. novembar). Generacija na Instagramu: Vizuelni portret učesnika studentskih protesta 2024. i 2025. godine na Univerzitetu u Beogradu. U V. Backović, A. Marković, M. Radoman, i N. Zvijer (ur.),

Knjiga apstrakata sa nacionalne naučne konferencije Studentski protesti 2024/25: BloKADA, ako ne SADA? (pp. 50–51). Univerzitet u Beogradu – Filozofski fakultet, Institut za sociološka istraživanja. <https://doi.org/10.46793/6427.376.3Boa>

Табела 1

Квантитативни преглед структуре објављених радова

Врста научноистраживачког резултат	Ознака резултата	Број резултата		
		Пре избора	После избора	Свега
Рад у тематском зборнику међународног значаја	M14	2	-	2
Рад у водећем међународном часопису категорије M21a+	M21a+	-	1	1
Рад у водећем међународном часопису категорије M21	M21	-	3	3
Рад у међународном часопису категорије M22	M22	1	3	4
Рад у међународном часопису категорије M23	M23	-	2	2
Рад у водећем националном часопису категорије M24	M24	3	1	4
Саопштење са међународног скупа штампано у целини	M33	7	2	9
Саопштење са међународног скупа штампано у изводу	M34	2	5	7
Уређивање зборника саопштења међународног научног скупа	M36		2	2
Монографија националног значаја	M42	1	1	2
Рад у водећем националном часопису категорије M51	M51	4	-	4
Рад у националном часопису категорије M52	M52	4	-	4
Рад у националном часопису категорије M53	M53	2	-	2
Предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини	M61	1	-	1
Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини	M63	2	3	5
Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу	M64	5	1	6
Одбрањена докторска дисертација	M70	1		1
Одбрањена магистарска теза		1		1
УКУПНО		36	24	60

Оцена научноистраживачког рада

Поред магистарске тезе и докторске дисертације, библиографију др Марије Јелић чини 58 библиографских јединица, од којих су 34 објављене пре, а 24 после избора у звање ванредног професора. Увид у целокупан научноистраживачки допринос др Марије Јелић показује да је у 60% (35) радова кандидаткиња једини или први аутор, у 25% (15) радова је други, а у 15% (9) радова налази се на позицији трећег аутора. У само једном саопштењу штампаном у изводу је пети аутор. Оваква структура ауторства указује на самосталност и

компетентност кандидаткиње у научном раду, као и на спремност за сарадњу и тимски рад са другим истраживачима. У свом досадашњем научноистраживачком раду др Марија Јелић доследно се бави питањима опште педагогије са методологијом. Радови објављени у часописима међународног значаја сведоче о међународној видљивости и релевантности њених истраживања, док бројна саопштења на међународним и националним научним скуповима потврђују континуирану и активну укљученост у академску заједницу и праћење савремених научних токова. Према тренутним подацима преузетим из базе Google Scholar, др Марија Јелић има 125 цитата (од 2021. године 83) и Хиршов индекс 6, док према бази Scopus има 13 цитата и Хиршов индекс 2.

Након избора у звање ванредног професора, др Марија Јелић објавила је једну монографију националног значаја (M42), један рад у водећем међународном часопису категорије M21a+, три рада у водећем међународном часопису категорије M21, три рада у међународном часопису категорије M22, два рада категорије M23, један рад у водећем националном часопису категорије M24, седам саопштења са међународних научних скупова, од којих су два штампана у целини, као и четири саопштења са скупова националног значаја, од којих су три штампана у целини. Поред тога, била је уредница два зборника саопштења са међународног научног скупа. Анализа радова објављених након избора у звање ванредног професора указује на научну усмереност кандидаткиње ка актуелним и недовољно истраженим темама у области васпитања и образовања, које се могу груписати у неколико тематских целина.

Прва тематска целина радова кандидаткиње усмерена је на адаптацију и развој инструмената који имају широку међународну примену, те на испитивање њихових психометријских карактеристика у нашој социокултурној средини. Резултати ових истраживања доприносе ужој научној области Општа педагогија са методологијом, као и сродним научним областима, јер омогућавају истраживачима у националном контексту поуздану процену и емпиријско испитивање значајних педагошких конструката: процена породичне укључености у предшколско васпитање (*Enhancing Family Involvement Assessment in Inclusive Preschool Education: Insights from a Serbian Validation Study of the Family Involvement Questionnaire*), мерење васпитних стилова родитеља (*Construction of the Modified Parenting Practices Questionnaire with the Disengaged Parenting Style Scale*), процена социјалних вештина деце предшколског узраста (*Validation of the Social Skills Rating System: The Serbian Preschool Teacher Version*), процена дигиталних вештина младих (*Digital Skills Self-Assessment Tool for Youth Based on the DigComp Framework*), као и статуса идентитета у домену образовања и пријатељства (*The Five-Dimensional Dual Cycle Model of Identity Formation: Domain-Specific Processes and Domain-General Statuses – Evidence from Serbian Youth*). Адаптацијом и валидацијом ових инструмената, применом квантитативних и квалитативних метода, као и сложених статистичких анализа и тестирањем модела мерења, унапређени су методолошки стандарди педагошких истраживања у националном контексту. На тај начин обезбеђена је поуздана емпиријска основа за даља истраживања повезаности наведених феномена са развојем и учењем деце и младих. У наставку следи приказ рада категорије M21 који репрезентује ову тематску целину, а у којем је адаптиран и валидиран инструмент за процену породичне укључености у предшколско васпитање.

Упитник о породичној укључености (*Family Involvement Questionnaire [FIQ]*) првобитно је развијен у америчком контексту, а током последње две деценије његова трофакторска структура (укљученост код куће, укљученост у установи и међусобна комуникација) емпиријски је потврђена и у бројним другим културним срединама. Полазећи од тога, циљ

овог рада био је да се испитају психометријске карактеристике прилагођеног Упитника о породичној укључености (FIQ) у инклузивним предшколским установама у Србији. Конфирматорна факторска анализа спроведена на српском узорку родитеља деце са и без сметњи у развоју (N = 451) указала је да оригинални модел није у потпуности адекватан за национални контекст, што је довело до спровођења експлораторне факторске анализе. Она је потврдила трофакторску структуру, али са редукованим бројем ставки и њиховом другачијом расподелом у односу на оригинални инструмент. Коначна структура адаптираног упитника показала је теоријску утемељеност и задовољавајуће показатеље поузданости и валидности, а налази су дискутовани у светлу утицаја различитих образовних и социокултурних контекста на родитељску перцепцију њихове укључености у васпитање деце.

С обзиром на то да сарадња са родитељима представља важну, али недовољно истражену тему у националном контексту, стандардизовани FIQ инструмент доприноси поузданој процени породичне укључености у предшколско васпитање, обезбеђујући основу за даља испитивања предиктора сарадње породице и предшколске установе, као и повезаности заједничког ангажовања родитеља и васпитача са развојем и учењем деце, посебно оне из осетљивих група. Валидирани инструмент има и импликације за креаторе образовних политика, јер пружа податке и увиде значајне за унапређење инклузивне праксе и превазилажење изазова у области сарадње са родитељима, као једног од општих принципа квалитетног васпитања и образовања. Осим тога, рад је објављен у водећем међународном часопису, што потврђује његов методолошки квалитет и пружа основу за будућа кроскултурална истраживања и разматрање утицаја различитих социокултурних контекста на квалитет сарадње стручњака са родитељима предшколске деце. У целини, ова група радова значајно доприноси области опште педагогије са методологијом, при чему кандидаткиња није усмерена на ове теме само са аспекта стандардизације инструмената, већ и на даље емпиријско испитивање наведених феномена.

Друга значајна тематска целина и посебна област интересовања др Марије Јелић у њеном научном раду односе се на дубље емпиријско испитивање сарадње два кључна чиниоца у развоју и васпитању деце – породице и васпитно-образовне установе. За разлику од приказаног рада, у којем је циљ био валидација инструмента за процену родитељске укључености, у овој групи радова пажња је усмерена на систематско проучавање теме сарадње породице и васпитно-образовне установе, кроз истраживања међусобног поверења између родитеља и васпитача (*Perspektive roditelja i vaspitača o uzajamnom poverenju u inkluzivnom vrtiću*), факторе који утичу на квалитет партнерских односа (*Razvojni status dece i poverenje roditelja u vaspitače u inkluzivnom vrtiću; Kompetencije vaspitača i poverenje majki u inkluzivnom okruženju*), као и на ефекте сарадње на развој и учење деце (*Saradnja porodice i škole kao faktor podsticanja prosocijalnog i prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja učenika*). У овој тематској целини Комисија посебно вреднује монографију *Ka партнерској сарадњи породице и васпитно-образовне установе*, у којој кандидаткиња интегрише теорију, праксу и резултате својих вишегодишњих истраживања.

Монографија пружа свеобухватан и систематичан преглед појма сарадње, релевантних теоријских приступа и модела партнерске сарадње које препознаје међународна научна заједница, а који су у домаћој литератури до сада разматрани углавном парцијално. Указујући на вишедимензионалност конструкта сарадње који своју основу има у еколошкој теорији и теорији социјалног капитала, ауторка систематски приказује моделе и истраживања усмерена на структурну димензију сарадње, затим оне које се фокусирају на релациону димензију и квалитет односа између породице и установе, и на крају новије приступе који интегришу

структурну и релациону димензију у јединствени концептуални оквир. Сви приказани модели разматрани су из критичке перспективе, са освртом на њихове домете и ограничења.

Полазећи од савремених схватања према којима поверење представља темељ партнерских односа, ауторка у посебном поглављу, на основу налаза бројних мета-анализа и примера добре праксе, систематично разматра кључне детерминанте поверења: моделе комуникације, културу установе и праксе лидерства, професионални развој компетенција запослених, као и стратегије ангажовања породица кроз инклузивну и рефлексивну праксу усмерену на учење и развој деце. На тим основама кандидаткиња анализира и упоређује емпиријска истраживања сарадње породице и (пред)школских установа у националном контексту и, кроз призму екосистемског приступа, синтетиче кључне изазове у пракси на нивоу породице, установе и система. Критичким освртом указује на недостатак партнерке сарадње у пракси и доминацију традиционалних модела који нису оријентисани ка стратегијама инклузивног ангажовања породица, на недовољну припремљеност практичара кроз иницијално образовање и стручно усавршавање за ефикасну сарадњу са родитељима, као и на празнину у системској подршци партнерском приступу, који би требало да представља стратешки образовни приоритет.

На основу идентификованих изазова и тешкоћа сагледаних од макро до микро нивоа, у завршном делу монографије резимирани су принципи и смернице за изградњу партнерске сарадње и културе заједништва, као и конкретне препоруке за јачање капацитета породица и запослених у васпитно-образовним установама, који обезбеђују услове за квалитетно образовање и позитивне исходе деце. Посебно се истиче значај стратешког ангажовања свих актера – породица, установе, шире заједнице и просветних власти – у стварању одрживих и ефикасних партнерских односа.

Имајући у виду да у домаћој литератури недостају систематска емпиријска истраживања која испитују различите моделе и корелате партнерске сарадње на различитим образовним нивоима, комисија оцењује да монографија значајно доприноси проширењу постојећих знања, омогућава дубље разумевање сложености партнерских односа и пружа основу за даље емпиријске студије засноване на савременим концепцијама партнерске сарадње. С обзиром на то да јединствено и заједничко деловање породице и васпитно-образовне установе представља један од општих педагошких принципа, монографија има практични значај, нарочито за лидере установа и доносиоце образовних политика, као и за професионалце чији рад подразумева сарадњу са породицом у процесу васпитања и образовања деце. Посебну вредност представља то што кандидаткиња указује на могуће тешкоће и изазове са којима се установе и породице могу суочити, као и што пружа бројне примере добре праксе из домаћег и међународног контекста, чиме практичарима и студентима нуди конкретне смернице за развој културе заједништва и јачање партнерских односа са родитељима који обезбеђују услове за квалитетно образовање и позитивне исходе деце.

Трећа тематска област радова кандидаткиње усмерена је на образовање и васпитање у дигиталном контексту. Овој тематској области посебно доприноси коауторски рад објављен у водећем међународном часопису у којем је циљ био да се идентификују профили корисника дигиталних медија на основу њихове мотивације, активности и дигиталних садржаја, као и њихова повезаност са цртама личности (*Beyond Social Media Users and Game Players: Patterns of Digital Media Use and Their Association with Personality Traits*). Добијени налази су потврдили постојање седам различитих образаца коришћења дигиталних медија међу младима, од којих три до сада нису идентификована у међународној академској заједници. Осим научног доприноса, практичан значај ових налаза огледа се у могућности идентификовања и

подстицања конструктивних образаца коришћења дигиталних медија (*Корисници оријентисани на науку, Креативни корисници*) и превенцији негативних образаца (*Корисници оријентисани на агресију*). У том смислу, образовању у дигиталном контексту доприноси и валидиран инструмент за процену дигиталних вештина младих у Србији (*Digital Skills Self-Assessment Tool for Youth Based on the DigComp Framework*), који је конструисан на основу европског теоријског оквира *DigComp*. С обзиром на то да до сада није постојао свеобухватан инструмент за процену дигиталних вештина ученика средњих школа и студената у нашој средини, валидирани инструмент омогућава истраживачима, наставницима и доносиоцима образовних политика систематско праћење развоја дигиталних вештина младих и планирање образовних интервенција заснованих на емпиријским подацима. Посебан допринос овог рада је што инструмент укључује процену когнитивних дигиталних вештина, као што су критичко мишљење, безбедност и одговорна онлајн комуникација, које доприносе заштити младих од негативних последица употребе дигиталних медија. Улога дигиталних медија у развоју и образовању младих разматра се и у раду чији је циљ био да се испитају ставови ученика у Србији према настави на даљину током пандемије COVID-19, са освртом на когнитивну, мотивациону и емоционалну компоненту (*Stavovi učenika prema nastavi na daljinu tokom pandemije COVID-19*). Налази овог рада доприносе разумевању услова успешног учења у дигиталном окружењу и потврђују значај интеракције, мотивације и саморегулације у процесу учења. У раду усмереном на инклузивни аспект (*Asistivne tehnologije i digitalne veštine učenika sa oštećenjem vida: uloga uzrasta i pola*), у коме су узорак чинили ученици са оштећењем вида, указује се на значај раног и континуираног приступа асистивним технологијама, како би ова деца имала праведан и равноправан приступ дигиталним алатима и могућност развијања дигиталних компетенција као и њихови типични вршњаци. На основу добијених налаза, истиче се да рани контакт са асистивном технологијом, нарочито читачима екрана, уз диференцирану обуку и подршку свих актера образовно-васпитног система, представља системски приступ који доприноси већој самосталности ученика са оштећењем вида и њиховој ефикаснијој образовној и социјалној инклузији у дигитално друштво.

С обзиром на то да дигиталне вештине представљају једну од кључних компетенција за целоживотно учење, наведени радови кандидаткиње имају значајан научни и практични допринос савременој општој педагогији. Не мањи значај имају радови усмерени на разумевање начина на који млади конструишу сопствени идентитет, доживљавају друштвене промене и артикулишу грађанске ставове у дигиталном простору, што потврђују радови засновани на анализи садржаја које објављују на друштвеним мрежама (*Images of becoming: Instagram as a visual record of transitions into adulthood; Generacija na Instagramu: Vizuelni portret učesnika studentskih protesta 2024. i 2025. godine na Univerzitetu u Beogradu; Korišćenje internetskih društvenih mreža među mladima sa motoričkim smetnjama*). Посматрано у целини, објављени радови кандидаткиње из ове тематске области представљају значајан допринос васпитању и образовању деце и младих у савременом дигиталном друштву и пружају основу за даља истраживања и развој педагошке праксе у овој области.

Научно интересовање кандидаткиње обухвата и општа теоријско-методолошка питања која се односе на развој и васпитање деце и младих. У том контексту издвајају се радови који разматрају различите могућности моралног развоја и моралног васпитања ученика у школском контексту (*Moralni razvoj i moralno vaspitanje učenika u školi*), као и истраживања усмерена на социјално понашање и превенцију проблематичних облика понашања деце и младих у породичном и домском контексту одрастања (*Problematični oblici ponašanja kod dece sa*

teškoćama u mentalnom razvoju predškolskog uzrasta; Vršnjački odnosi adolescenata u domovima za decu bez roditeljskog staranja).

На основу анализе научноистраживачког рада, Комисија сматра да је др Марија Јелић у потпуности остварила научноистраживачке резултате који су потребни за избор у звање редовног професора у групацији друштвено-хуманистичких наука. Кандидаткиња је од избора у претходно звање остварила укупно 24 научна резултата. Научноистраживачки рад кандидаткиње одликује се континуитетом и тематском заокруженошћу у оквиру научне области педагогија, са нагласком на општу педагогију са методологијом. Проблемима које проучава приступа темељно, радови су теоријски и методолошки ваљано засновани, уз коришћење обимне педагошке литературе на енглеском и српском језику. Посебну вредност представља интеграција теоријских сазнања са праксом, што је видљиво у радовима који имају директне импликације за образовну политику, инклузивно образовање и унапређивање подршке деци и младима из осетљивих група. На основу увида у научноистраживачки рад кандидаткиње од избора у претходно звање, Комисија оцењује да објављени радови представљају оригиналан и значајан допринос развоју и унапређењу уже научне области за коју се бира.

СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

а) Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству

Током протеклог изборног периода др Марија Јелић била је уредник два зборника саопштења са међународног научног скупа:

1. Isaković, Lj., Ćopić, S., **Jelić, M.** & Drljan, B. (Eds.) (2023). *Book of abstracts of the 12th International scientific conference Special education and rehabilitation today*, October, 27-28. University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, 212 pages. ISBN 978-86-6203-168-6 https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/2_Book%20of%20abstracts-2023.pdf
2. Isaković, Lj., Ćopić, S., **Jelić, M.** & Drljan, B. (Eds.) (2023). *Proceedings of the 12th International scientific conference Special education and rehabilitation today*, October, 27-28. University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, 591 pages. ISBN 978-86 6203-174-7 https://www.fasper.bg.ac.rs/nauka/medjunarodni-skup-doc/2023/Proceedings_2023.pdf

Такође, рецензирала је научне радове у часописима међународног значаја (*Зборник Института за педагошка истраживања*, 2023, 2025) и националног значаја (*Зборник Одсека за педагогију*, 2025; *Специјална едукација и рехабилитација*, 2022, 2024), као и за *Зборник радова међународне научне конференције Педагогија – јуче, данас, сутра* (Филозофски факултет у Новом Саду, 2023).

б) Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа

Током протеклог изборног периода др Марија Јелић била је члан програмског одбора националног научног скупа *Специјална едукација и рехабилитација у условима пандемије COVID-19* (Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду, 2021).

в) Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама

На академским мастер студијама др Марија Јелић била је члан комисија за израду следећих завршних мастер радова:

1. Атанасије Живковић *Васпитни стилови родитеља деце са неуроразвојним поремећајима*, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (члан комисије, 2025).
2. Александра Обрадовић *Повезаност школске климе и поремећаја понашања у основним школама у Ваљеву*, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (председник комисије, 2024).
3. Јована Живић *Карактеристике радне меморије деце без родитељског старања*, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (члан комисије, 2024).
4. Јована Кркобабић *Недирективна терапија игром код деце са тешкоћама у менталном развоју*, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (члан комисије, 2023).
5. Марија Милановић *Ставови наставника и дефектолога према настави физичког васпитања*, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (члан комисије, 2021).

На докторским академским студијама била је члан комисија за израду докторске дисертације:

1. Ана Дробац *Улога осећаја припадности школи у развоју резилијентности код глувих и наглувих ученика*, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (Одлука бр. 3/214 од 07.11.2025).
2. Александра Башић *Повезаност типа сензорног профила, адаптивног понашања и бихевиоралних проблема код ученика са интелектуалном ометеношћу и ученика са поремећајем из спектра аутизма*, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (Одлука бр. 3/130 од 27.09.2023).

Током протеклог изборног периода кандидаткиња је допринела развоју научнонаставног подмлатка кроз менторисање студентских истраживачких радова у оквиру предмета *Академско писање* на докторским академским студијама, као и кроз менториски рад са студенткињом докторских студија Маријаном Веселиновић, која је ангажована у оквиру пројекта Фонда за науку Републике Србије и пројекта Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, са којом је објавила већи број радова и саопштења на конференцијама. Такође, допринос развоју научнонаставног подмлатка др Марије Јелић огледа се и кроз ангажовање и успешно вођење демонстратора Маше Лешњак у школској 2023/2024 години (Одлука бр.21/21 од 14.03.2024), као и кроз учешће у комисијама за избор кандидаткиње Соње Каурин у звање доцент (Одлука бр. 765/24 од 02.04.2024) и кандидата Стефана Нинковића у звање ванредни професор (Одлука бр. 01-733/3-1 од 08.01.2025).

г) Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

Током протеклог изборног периода др Марија Јелић ангажована је као истраживач на националном научном пројекту Фонда за науку Републике Србије, број 6701, под називом *Изградња идентитета младих кроз употребу дигиталних медија*, од јануара 2024. до августа 2026. године. У оквиру пројекта, координатор је радног пакета *Модел статуса идентитета младих кроз употребу дигиталних медија*.

Осим овог пројекта, учествовала је у више једногодишњих научних пројеката Научноистраживачког центра Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију:

1. *Интервенције у раном детињству и предшколству* (2023). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију
2. *Специјална едукација и рехабилитација и инклузивно друштво* (2024). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију
3. *Савремене методе процене и третмана у специјалној едукацији и рехабилитацији и примена асистивне технологије* (2025). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Оцена стручно-професионалног доприноса

Стручно-професионални допринос др Марије Јелић током протеклог изборног периода огледа се у учешћу у уређивању два зборника саопштења међународног научног скупа, чланству у програмском одбору националног научног скупа, рецензијама научних радова у часописима међународног и националног значаја, као и Зборника радова међународне научне конференције. Такође, била је члан пет комисија за завршне мастер радове и две комисије за израду докторских дисертација. Њен допринос развоју научнонаставног подмлатка огледа се кроз ангажовање у комисијама за избор кандидата у научна звања, успешно вођење демонстратора, као и кроз менторски рад са докторантима и младим истраживачима на подизању компетенција за научни рад и пружању стручне подршке у спровођењу истраживања и писању научних радова. Др Марија Јелић је тренутно ангажована као истраживач на националном пројекту Фонда за науку Републике Србије, где координира једним радним пакетом, а учествовала је и у три научна пројекта Научноистраживачког центра Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

На основу свега наведеног, Комисија оцењује да је током претходног изборног периода кандидаткиња испунила критеријуме прве изборне категорије – стручно-професионални допринос.

ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

а) Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

Током протеклог изборног периода др Марија Јелић допринела је раду Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију кроз чланство у Комисији за самовредновање и оцењивање квалитета високошколске установе и студијских програма (Одлука бр. 3/246 од 19.12.2024) и као председник Комисије за попис ситног инвентара (Одлука бр. 1/867 од 02.12.2024). Кандидаткиња активно учествује у раду Катедре педагошких, социолошких и психолошких предмета, Наставно-научног већа и Изборног већа, а од 2023. године је члан Већа за докторске и специјалистичке студије. Такође, укључена је и

у рад Центра за саветодавни рад Факултета, у домену пружања услуга намењених деци и младима у ризику за проблеме понашања и њиховим породицама.

б) Учешће у наставним активностима ван студијских програма или у активностима популаризације науке

Као истраживач на пројекту Фонда за науку Републике Србије *Изградња идентитета младих кроз употребу дигиталних медија*, др Марија Јелић активно је учествовала у осмишљавању и организацији трибина и панел-дискусија, као и у медијској промоцији и комуникацији путем друштвених мрежа, доприносећи видљивости пројекта и упознавању шире заједнице са практичним импликацијама остварених резултата.

Оцена доприноса академској и широј заједници

Комисија оцењује да је кроз ангажовање у стручним органима и комисијама Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, као и кроз учешће у активностима популаризације науке, др Марија Јелић током претходног изборног периода испунила критеријуме друге изборне категорије – допринос академској и широј заједници.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА, ОДНОСНО УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ ИЛИ УМЕТНОСТИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

а) Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача

Током претходног изборног периода др Марија Јелић била је ангажована на другим високошколским установама као члан Комисије за избор доцента, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, Катедра за педагогију (Одлука бр. 765/24 од 02.04.2024) и Комисије за избор ванредног професора, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Одељење за педагогију (Одлука бр. 01-733/3-1 од 08.01.2025).

б) Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа

Др Марија Јелић активно сарађује са професионалним и стручним удружењима, а од 2025. године члан је Друштва истраживача у образовању у Србији.

Оцена сарадње са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

У претходном изборном периоду др Марија Јелић активно је сарађивала са другим научноистраживачким и високошколским установама у земљи и иностранству. На основу наведеног, Комисија оцењује да је кандидаткиња током претходног изборног периода испунила критеријуме треће изборне категорије – сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству.

МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

Комисија сматра да др Марија Јелић испуњава општи услов, обавезне и изборне услове за избор у звање редовног професора у групацији друштвено-хуманистичких наука.

а) Општи услов

Др Марија Јелић је испунила услове за избор у звање ванредног професора. У звање ванредног професора изабрана је 6. 07. 2021. године на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију.

б) Обавезни услови

Др Марија Јелић испуњава све обавезне услове за избор у звање редовног професора.

Табела 2

Приказ испуњености обавезних услова за избор у звање редовног професора (Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду)

Обавезни услови	Остварени резултати током протеклог изборног периода
Искуство у педагошком раду са студентима	16 година искуства у педагошком раду са студентима Испуњен услов
Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	Просечна оцена на студентским анкетама: 4,77 за предмете на ОАС 4,53 за предмет на ДАС Испуњен услов
Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира.	Објављено десет радова: један рад категорије М21а+ три рада категорије М21 три рада категорије М22 два рада категорије М23 један рад категорије М24 Испуњени услови
Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51.	
Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од избора у претходно звање из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51.	
Цитираност од 10 хетеро цитата.	Google Scholar: 125 цитата (од 2021. године – 83) и Хиршов индекс 6; Scopus: 13 цитата и Хиршов индекс 2 Испуњен услов
Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33.	Два рада категорије М33 Испуњен услов

Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63.	Три рада категорије М63 Испуњен услов
Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање.	Једна научна монографија М42 ISBN 978-86-6203-202-7 Испуњен услов
Резултати у развоју научнонаставног подмлатка.	Учешће у комисијама за избор у звање, вођење демонстратора и менторисање истраживачких радова студената публикованих у научним часописима или саопштених на научним скуповима (уз коауторство). Испуњен услов
Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације.	Члан две комисије за израду докторске дисертације. Испуњен услов
Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама.	Председник или члан комисија за одбрану пет завршних радова на мастер академским студијама. Испуњен услов

в) Изборни услови

У претходном изборном периоду, др Марија Јелић испунила је све одреднице из изборног услова који се односи на стручно-професионални допринос, две одреднице из изборног услова који се односи на допринос академској и широј заједници и две одреднице из изборног услова који се односи на сарадњу са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству. Имајући у виду да је потребно испунити минимално два од три изборна услова, при чему се сваки изборни услов сматра задовољеним ако је испуњена бар једна ближа одредница, Комисија констатује да др Марија Јелић испуњава изборне услове за избор у звање редовног професора.

Табела 3

Приказ испуњености изборних услова за избор у звање редовног професора (Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду)

Изборни услови	Остварени резултати током протеклог изборног периода
<i>Стручно-професионални допринос</i>	
1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.	Уредник два зборника саопштења међународног научног скупа (МЗ6); рецензент Зборника радова са међународног научног скупа и радова у домаћим и међународним часописима. Испуњен услов
2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа.	Члан програмског одбора једног међународног научног скупа Испуњен услов

3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.	Члан две комисије за израду докторске дисертације и пет комисија за израду завршних радова на мастер академским студијама. Испуњен услов
4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.	Учешће на националном пројекту Фонда за науку Републике Србије и на три пројекта Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију. Испуњени услов
<i>Допринос академској и широј заједници</i>	
2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству	Члан Комисије за самовредновање и оцењивање квалитета високошколске установе и студијских програма (2024); председник Комисије за попис ситног инвентара (2024); члан Већа за докторске и специјалистичке студије Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију (од 2023); укључена у рад Центра за саветодавни рад Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију. Испуњен услов
4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма или у активностима популаризације науке.	Популаризација науке кроз учешће у организацији трибина и панел-дискусија, као и медијска промоција остварених резултата пројекта. Испуњен услов
<i>Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству</i>	
2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.	Члан Комисије за избор ванредног професора, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Одељење за педагогију (2025); члан Комисије за избор доцента, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, Катедра за педагогију (2024). Испуњен услов
3. Руководјење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.	Члан Друштва истраживача у образовању у Србији (од 2025). Испуњен услов

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу увида у приложену конкурсну документацију и анализе наставног, научног и стручног рада др Марије Јелић, ванредног професора Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, Комисија је закључила да кандидаткиња испуњава све научне, стручне, педагошке и законске услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду, Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Статутом Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију за избор у звање редовног професора.

Комисија једногласно предлаже Изборном већу Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију да се др Марија Јелић изабере у звање редовног професора за ужу научну област Општа педагогија са методологијом и историја педагогије

У Београду, 13.03.2026. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Радован Антонијевић, редовни професор
Универзитета у Београду – Филозофског факултета

др Вера Спасеновић, редовни професор
Универзитета у Београду – Филозофског факултета

др Оливера Кнежевић-Флорић, редовни професор
Универзитета у Новом Саду – Филозофског факултета